

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ЗАЕДНО

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

ДОКЛАД от проучване сред ученици 1-7 клас от училища на територията на община Долни чифлик

с цел да се разберат намеренията на учениците от основните училища (1-7 клас) в центъра на общината по отношение на разделянето на твърдите отпадъци (ТБО) на територията на училищата

В изпълнение на поставените задачи и цели на Дейност 2 „Провеждане на проучвания сред ученици от основните училища на територията на общината“ на проекта „ЗА Екологичното образование на Децата и зелеНа Община (ЗАЕДНО)“, екипът на водещия кандидат СМСКВ организира и извърши следните планирани мерки:

1. Проучване и идентифициране на училища на територията на общината - Идентифицирани бяха функциониращите на територията на община Долни чифлик училища и детски градини.

През м. октомври 2022г бе извършено проучване и идентифициране на учебни заведения на територията на община Долни чифлик. В резултат на проучването бяха идентифицирани училища и училищни настоятелства - 9 броя, а именно:

- СУ "Васил Левски" - гр. Долни чифлик
- Сдружение УЧИЛИЩНО НАСТОЯТЕЛСТВО ПРИ СОУ ВАСИЛ ЛЕВСКИ ГР. ДОЛНИ ЧИФЛИК, ЕИК 103768198
- ОУ "Св. св. Кирил и Методий" - с. Ст. Оряхово
- ОУ "Христо Ботев" - с. Пчелник
- ОУ "Паисий Хилендарски" - с. Горен чифлик
- ОУ "Христо Смирненски" - с. Гроздьово
- ОУ "Св. св. Кирил и Методий" - с. Венелин
- ОУ "Св. св. Кирил и Методий" - с. Голица
- ПГСС "Иван Вл. Мичурин" - гр. Долни чифлик

2. Анализ и подбор на потенциалните участници в проучването:

През м. октомври 2022 г. бяха проведени разговори от екипа на експертите от община Долни чифлик с ръководствата им за обсъждане на организацията проучването и подбор на участниците в него.

Административен договор за БФП № BG05SFOP001-2.025-0019-C01
по проект „ЗА Екологичното образование на Децата и зелеНа Община (ЗАЕДНО)“ финансирано по
Процедура BG05SFOP001-2.025 „Повишаване на гражданското участие в процесите на изпълнение и
мониторинг на политики и законодателство“ на Оперативна програма Добро управление

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ЗАЕДНО

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

3. Подготовка на Анкетна карта за проучването сред учениците.

През м. октомври 2022г., експертите на водещия кандидат подготвиха Анкетна карта за провеждане на проучването сред учениците и я обсъдиха с партньорите си от община Долни чифлик.

4. Провеждане на анкетно проучване сред учениците 7-14г.

През м. ноември 2022 г. анкетната карта за проучването сред учениците бе разпространена в училищата на територията на община Долни чифлик- обхванати бяха деца на възраст 9-15 години от училища на територията на община Долни чифлик-град Долни чифлик-50 броя, с. Старо Оряхово-24 броя и с. Гроздьово -29 броя.

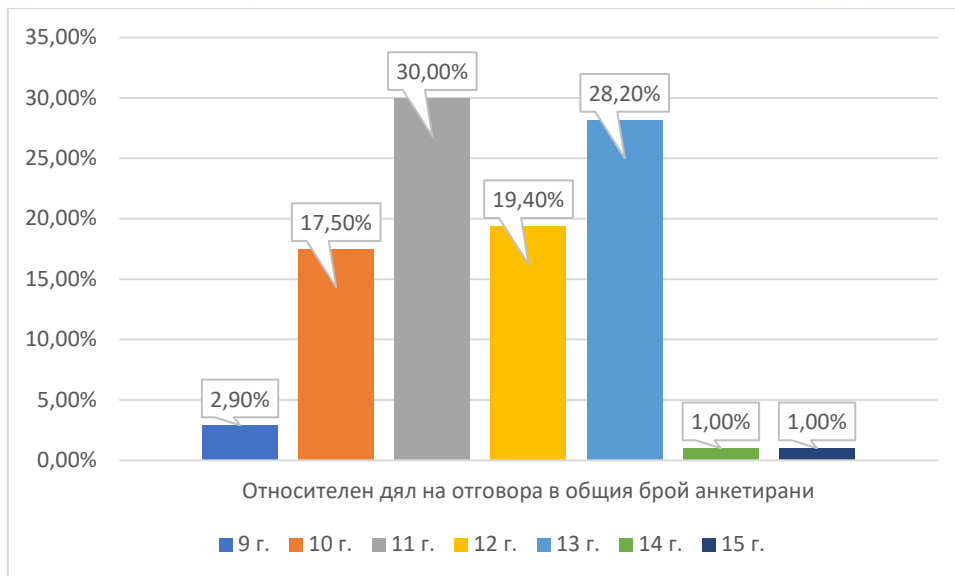
5. Анализ на получените резултати от проучването сред учениците.

В края на м. ноември 2022 г. получените резултати от попълнените от децата анкетни карти бяха обработени, анализирани и представени.

Основните изводи от извършения анализ са както следва:

Структура на анкетираните по възраст

Възраст	Относителен дял на отговора в общия брой анкетирани
9	2,91%
10	17,48%
11	30,10%
12	19,42%
13	28,16%
14	0,97%
15	0,97%

Преобладават отговори на цена на 11 и 13 години, следвани от тези на 12г. - общо 77,7%

Дейности в училищна среда:

1. Когато си в училище, излизаш ли с децата и учителите по-често сред природата? С каква цел?

- 40% от анкетираните деца излизат сред природата за наблюдение, а 23% във връзка с занимания по учебни дисциплини;
- Тревожна е тенденцията обаче, че над 27% от децата заявяват, че не излизат сред природата.

2. Каква информация получаваш в училище, свързана с опазване на природата?

- Близко 73% от анкетираните изучават причините за замърсителите на водата, въздуха и почвата;
- 34% се стараят да изхвърлят отпадъците на подходящите места.

3. Харесва ли ти това, което правите?

- 99% отговарят положително.

4. Има ли нещо друго за опазване на природата, което би искал да правиш в училище? Какво?

- 25,2% от децата искат да засадят дървета, храсти и цветя, като близо 70% от тях са на възраст от 11г.;
- 17,5% от децата искат да имат кошове за разделно събиране и да събират разделно, като близо 60% от тях са на възраст от 13г.;
- 16,5% от децата искат да почистят училищния двор и да го пазят чист, като близо 60% от тях са на възраст от 12-13г.;
- 5,9 % от децата - 100% от най-малките 9-11 г. считат, че е важно да не изхвърлят отпадъци.
- 3,9 % - да рециклираме
- 3,9% - да учим по-малките как да пазят природата
- 2,9 % - да се правят състезания за събиране на отпадъци

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ЗАЕДНО

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

- 1,9% - да изучаваме факти, да гледаме образователни филми
- 1,9% - да пазим животните, да не замърсяваме почвата
- 1% - да излизаме навън по-често
- 1% - да сложим контейнер за стари дрехи
- 12,6% - не отговорили
- 5,8% - отговор не

5. Това, което научаваш за опазване на природата в училище, прилагаш ли го вкъщи? Какво е то?

- 30,0% отговарят: да-винаги
- 21,4% отговарят: да-пазя природата и дома чисти
- 15,5% отговарят: да- изхвърлям отпадъците на определените за това места
- 13,6% отговарят: да-събирам разделно и за рециклиране
- 4,9% го правят понякога.
- 5,8% - засаждам дървета и цветя и се грижа за тях
- 3,9% - ползвам по-малко хартия пластмаса, пестя електричество и вода
- 3,9% - не отговорили
- 1,0% - отговоря с не

Дейности в извън училищна среда:

6. Как прекарваш времето си, когато си извън училище?

- 83,5% от децата играят с приятели навън
- 37% четат книги
- 35% спортуват
- 26% ходят на уроци ,
- но близо 50% от анкетираните признават, че играят вкъщи на компютър/таблет/телефон
-

7. Какво е природата за теб?

- За над 26% от децата тя е всичко
- За 16% е нещо красиво
- За 13% е нещо ценно, свято, важно, уникално

8. Колко често излизаш сред природата?

- 73% от децата споделят, че излизат всеки ден
- 13% - веднъж седмично
- 11% - два пъти седмично

Разбиране за природата/знания

9. Събирате ли разделно отпадъци вкъщи?

- 47% не събират разделно

*Административен договор за БФП № BG05SFOP001-2.025-0019-C01
по проект „ЗА Екологичното образование на Децата и зелеНа Община (ЗАЕДНО)“ финансирано по
Процедура BG05SFOP001-2.025 „Повишаване на гражданското участие в процесите на изпълнение и
мониторинг на политики и законодателство“ на Оперативна програма Добро управление*

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ЗАЕДНО

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

- 38% отделят отпадъците разделно
- 22% компостират

10. Откъде получаваш информация за природата?

- 94% - от училище
- 64% - от семейството си
- 24% се информират сами

11. Какви неща за еднократна употреба купувате вкъщи?

- За 65% от децата това са торбички, когато пазарят в магазина
- За 45% от децата са сламки, чаши и чинии

12. Според теб, възможно ли да живеем в свят без пластмаса?

- 69% считат че е възможно, защото: може да бъде преработена, няма да замърсим природата не гние и замърсява, да се замести с хартия стъкло текстил и метал, пластмасата не е всичко;
- 33% считат, че не е възможно защото: пластмасата е навсякъде, много неща се правят от пластмаса, по-евтино е, по-лесно за използване

13. Смяташ ли, че има проблем с опазването на природата? Какъв?

- 74% от децата считат че има, защото хората не пазят и изхвърлят отпадъците сред природата
- 7% считат, че има защото не се събира разделно и не се рециклира

14. Човечеството използва повече от половината количество налична вода за

- 65% - за къпане и пране

15. С какво можем да заменим дървата за огрев, въглищата и пелетите, които използваме за отопление?

- 84% от децата отговарят, че това е възможно с електричество от слънчева енергия и вятър

16. Какво причинява замърсяването на моретата и водите?

- За 60% от децата причината е, че хората изхвърлят прекалено много отпадъци близо до водата и в нея
- За 50% от децата причината е, че фабриките изхвърлят отпадъци в реките и моретата

17. Какво ще се случи, ако изсечем горите?

- 90% от децата смятат, че няма да има какво да пречиства въздуха
- 58% от децата смятат, че няма да има къде да се крият и да вият гнезда птичките
- 20% от децата смятат, че няма да има къде да са разхождат

18. Възможно ли е хората да живеят без да изхвърлят отпадъци? Защо?

- 57% от децата отговарят с не, защото: няма какво да ги правим, ще сме заобиколени от ненужни боклуци, има такива отпадъци, които не могат да се преработят, всичко има опаковка, хората имат своите потребности, но трябва да изхвърляме на определени места;

*Административен договор за БФП № BG05SFOP001-2.025-0019-C01
по проект „ЗА Екологичното образование на Децата и зелеНа Община (ЗАЕДНО)“ финансирано по
Процедура BG05SFOP001-2.025 „Повишаване на гражданското участие в процесите на изпълнение и
мониторинг на политики и законодателство“ на Оперативна програма Добро управление*

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ЗАЕДНО

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

- 43% от децата отговарят с да, защото: ще живеем чисто, ще бъдат рециклирани, ще се ползват отново, трябва да се хвърлят отпадъци в определените места, може да се произведат неща за многократна употреба, ако сме по-добри е възможно

19. Какво предизвиква промяната на климата?

- 68% от децата смятат, че причината е, че хората използват автомобили, с които замърсяват въздуха;
- 66% от децата смятат, че причината е, че хората изхвърлят много отпадъци;
- 40% от децата смятат, че причината е, че в моретата, реките и океаните се изхвърлят отпадъци от плавателните съдове;
- 34% от децата смятат, че причината е, че хората не пестят електричество и вода

20. Знаеш ли какво означава думата рециклиране ? Защо е важно според теб рециклирането?

- 92% отговарят с да и посочват , че това е : преработване на отпадъци, нов живот на нещо старо, да отделяш боклуците - на хартия, пластмаса и на стъкло, защото ще можем да опазим природата чиста, защото е важно за опазване на природата
- 7% не са отговорили
- 1% признава, че не знае

21. Кое действие на човека, може да помогне за намаляване на глобалното затопляне?

- За 79% това е рециклирането
- За 65% засаждането на дървета
- За 32% компостирането
- За 27% повторната употреба на вещи

22. Какво можеш да направиш днес за да опазиш природата?

- 65% - да изхвърлям разделно и да предам за рециклиране
- 36% - да засадя дърво/храсти/цветя – главно в групата до 11г.
- 10% - да пестя вода и електроенергия– главно в групата до 11г.
- 9% - да бъда отговорен към природата и да я пазя
- 8% - да почиствам гората, парковете, училищния двор, улиците- главно в групата до 11г.
- 5% - да заменя пластмасата с хартия, стъкло, метал, плат
- 4% - да ограничим ползването на автомобили - главно в групата 13г.
- 4% да използваме енергията на слънцето и вятъра - главно в групата 13г.

Изводите, които се налагат от анализа на резултатите:

- ❖ Децата обичат природата, за тях тя е всичко, тя е важна, ценна;
- ❖ Децата обичат да излизат сред природата;
- ❖ Знанията за природата и за опазването ѝ получават главно в училище и в семейството си;
- ❖ Значителна част от тях прилагат наученото за природата вкъщи;
- ❖ Определят точно и конкретно какво биха искали да правят в училище – да садят дърво, да изчистят, да събират разделно;

Административен договор за БФП № BG05SFOP001-2.025-0019-C01
по проект „ЗА Екологичното образование на Децата и зелеНа Община (ЗАЕДНО)“ финансирано по
Процедура BG05SFOP001-2.025 „Повишаване на гражданското участие в процесите на изпълнение и
мониторинг на политики и законодателство“ на Оперативна програма Добро управление

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ЗАЕДНО

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

- ❖ Ясно разбират проблема с опазване на околната среда и конкретно определят причините и факторите, вредите;
- ❖ Имат напълно реалистични представи за това може ли да живеем без пластмаса, можем ли да не изхвърляме отпадъци и посочват конкретни аргументи за отговора си;
- ❖ Имат конкретни предложения за това как биха подпомогнали за опазване на околната среда - открояват се предложения да почистим заедно със семейството и приятелите, да поставим табели да пазим природата, да наказваме нарушителите с глоби, да подготвяме собствено ръчно пособия за разделно събиране;
- ❖ Почти половината споделят, че не събират разделно;

На база на тези констатации, всички ние :

- ❖ Следва да валоризираме положителните нагласи на децата да ценят природата и да се стремят да я опазват;
- ❖ Следва да стимулираме положителните нагласи на децата да събират разделно отпадъците и да ги предават за рециклиране;
- ❖ Следва да надграждаме готовността на децата да участват в инициативи за опазване на околната среда и разделно събиране на отпадъци;
- ❖ Следва да поощряваме техния интерес и готовност да се включат активно в инициативи за опазване на околната среда и разделно събиране чрез интерактивни подходи и образователни ролеви игри с оглед запазване на интереса им, създаване и утвърждаване на активно поведение;

Настоящият Доклад за проведено проучване сред 103 ученика, беше обсъден между партньорите и ще бъде публично оповестен в специално създадената за проекта страница в сайта на партньора - община Долни чифлик.

Изготвили:

Кристиана Казанджиева: Експерт програми и проекти

Ивелина Янева: Експерт европейска интеграция

м. ноември 2022г.